

polja v Plovdiv, v bitvi pri Stari Zagori in pri obleganju Plevne. Že tedaj se je govorilo, da bode knez bolgarski.

Pokojnik je bil velike in lepe postave, poleg tega pa jako prijazen. Poleg maternega jezika je govoril gladko francosčino, nekoliko tudi italijanščino in angleščino. Slovanskega jezika ga v mladih letih niso nobenega učili, če tudi so stariši njegovi znali rusčino in poljščino. Mej rusko-turško vojsko si je bil prisvojil [pač nekoliko rusčine, veliko pa ne, ker je največ občeval le s štabnimi krogi, v katerih se pa skoro samo francoski govori.

Po sklenjenem miru mej Rusi in Turki in po osnovi bolgarske kneževine, ga je dne 29. aprila 1879. izvolilo bolgarsko veliko sobranje za bolgarskega kneza. Novico, da je voljen za kneza bolgarskega, je izvedel pri ruskem veleposlaništvu v Berlinu in je takoj odpotoval k carju v Livadijo na Krimu. Tje je prišla bolgarska deputacija iz metropolita Simeona iz Varne. Burmova, dr. Karakomovskega, Stojilova, kmeta Gača Canova iz Kule in starega Turka Hadži Muezina efendija, da mu je izročila izvolilno pismo.

Iz Livadije je knez potoval po Evropi v spremstvu Stojilovo, kot svojega tajnika, da se predstavi raznim evropskim dvorom. Dne 24. junija prišel je knez v Carigrad, da se je predstavil turškemu sultanu. Iz Carigrada se je na ladiji peljal v Varno, kjer je prvič stopil na bolgarska tla.

(Dalje sledi.)

Novice.

— **Vladna izjava.** Predsednik ministerstvu knez Windischgrätz je včeraj v državnem zboru razvijal nov vladni program. Za prvo svojo nalogo smatra vlada volilno reformo tako, da se volilna pravica znatno razširi, ali vendar kmetski in meščanski stan ne izgubi svojega političnega vpliva. Oziralo se bode tudi na razmere posamičnih kraljestev in dežel in pomnožilo število poslancev. Druga politična vprašanja se odlože, dokler se volilna reforma ne premeni. Zato bode pa vlada bolj pospeševala gospodarska, socialna in finančna vprašanja. Z vso odločnostjo se bode vlada upirala tistim življenjem, ki motijo red. Vodilo jej bode resnica in odkritosrčnost v javnem življenju. Obširneje o tem spregovorimo drugi pot.

— **Iz Hohenwartovega kluba iztopili so,** kakor povedo najnovejša poročila nastopni gospodje poslanci: Klaič, Borčič, Bulat, Šupuk, Ferjančič, Kušar, Gregorec, Alfred Coronini, Gregorčič, Nabergoj in Zallinger.

— **Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.** G. Leopold Raktelj, kapelan v Knežaku, gre za farnega upravitelja v Babno polje, g. Ant. Antončič, kapelan v Tržiču, pa za ekspozita na Razdrto. G. Jan. Müller, ki je upravljal izpraznjeno faro Brezovec, povrnil se je na svoje prejšnje mesto k M. D. v Polje. V pokoj je stopil g. Jan. Habe, župnik v Ovsišah. V začasni pokoj je šel zaradi bolehnosti, gosp. Jos. Škofic, župnik v Zaplani, ter se je naselil v Trboje pri Smledniku.

— **Razpisane so župnije:** Holmec pri Kamniku, Kranjska gora, Ovsiša. Selca nad Škofjo Loko, Šmarjeta pri Klevevžu in Vojsko nad Idrijo.

— **Podružnica kmetijske družbe** ustanovi se v Sodražici in bo dotični ustanovni zbor v nedeljo dne 4. decembra t. l. popoldne.

— **Umrl je** dne 18. t. m. g. Jan. Nep. Vovk, kanonik v Novem mestu v 75. letu svoje starosti. N. v m. p.

— **Nova naredba naučnega ministerstva** je, da se imajo učiteljski kandidati, ki so bili pri usposobljenosti skušnji za meščanske šole za določen reprobirani čas, postaviti pri drugi skušnji pred ravno isto izpraševalno komisijo in to tudi v slučajih, če je kandidata samo iz jednega predmeta izprašati.

— **Volitev deželnega poslanca za celjsko mestno skupino.** Pri nadomestni volitvi deželnozborskega poslanca za celjsko mestno skupino, ki se je vršila 21. t. m. zmagal je nemškutarski kandidat dr. Wokaun s 552. glasovi, proti narodnemu kandidatu dr. Hrašovecu, ki je dobil 329 glasov. V Celji dobil je prvi 359 glasov, a dr. Hrašovec 60 glasov. V Mozirju, Ljubnem in Gornjem gradu ni dobil dr. Wokaun nobenega glasu. Sicer sta dobila naš oziroma nemškutarski kandidat: V Laškem trgu 9 (52), v Brežicah 7 (94), v Sevnici 48 (16), v Vojniku 23 (29), in v Žalcu 48 (2) glasov. Ta volitev kaže lep napredek na slovenski strani. Pri zadnji deželnozborski volitvi bila je nasprotna večina 296 glasov, sedaj le 223 glasov. V Celji je bilo zadnjič le 23 slov. glasov sedaj pa 60.

— **Za slovensko šolo v Trstu** so se slednjič vendar začela poizvedovanja nadaljevati. Posebna komisija poklicala je namreč pred se vse one stariše, ki so podpisali prošnjo, da odgovarjajo na nekatera vprašanja. Ustanovitev toli potrebne in opravičene slovenske šole v Trstu se torej morda vendar le kmalu uresniči.

— **Podporno društvo za izpuščene kaznjence s Kranjskega** ustanovilo se je v Ljubljani. Namen društva je: izpuščene kaznjence, imajoči v kaki občini kranjske dežele domovinstvo, ali pa svoje redno bivališče, kateri so svojim vedenjem med kaznijo pokazali, da je upati njih poboljšanja in kateri iščejo prostovoljno pomoči društva, podpirati s svetom in dejanjem v njihovem prizadevanju, po dobljeni prostosti na pošten način se preživiti, posebne jim preskrbovati dela in zaslužka in jih tako obvarovati, da se ne povrnejo zopet na pot zločinov. Ta namen doseči prizadevalo si bo društvo s tem, da preskrbuje kaznjencem mesto pri tacihi gospodarjih ali delodajalcih, kateri jih jemljó ali brezplačno ali proti začasnim nagradam ter se obvežejo, prizanesljivo ravnati ž njim radi njihovega prejšnjega življenja, s tem, da jih podpira pri nakupovanju delavskega orodja in razpečavanju izdelanega blaga; da jim začasno preskrbuje potrebno hrano, obleko in stanovanje itd. Pri društvenih varovancih se bo gledalo posebno na to, da izpolnjujejo verske dolžnosti. — Član društva more biti vsaka oseba brez razločka spola, katera plača ali edenkrat in za vselej 20 kron ustanovnine, ali pa na leto najmanj po 1 krono. Osnovni zbor društva bil je 19. novembra t. l. v dvorani c. kr. deželnega sodišča. Pri volitvi društvenega odbora so bili voljeni: Dež. sodišča predsednik g. Fr. Kočevar predsednikom in g. državni pravdnik Jos. Pajk podpredsednikom; v odbor pa gg.: dr. B. Elbert, stolni kanonik, Karol Leskovic, hišni posestnik, dr. Fr. Papež, dež. odbor. in odvetnik, Karol Paraskovich, kaznilnični ravnatelj (blagajnik), dr. J. Schuster, sodn. zdravnik, Karol vitez Strahl, dež. sodišča svetnik, Mat. vitez Zitterer, stotnik v pokoju in mestni odbornik in Anton Žlogar, kaznilnični kurat, (tajnik).

— **Razstavo umetnih vezenin** napravijo prihodnji mesec učiteljice tukajšnje c. kr. strokovne šole.

— **Petindvajsetletnico** svojega obstanka praznuje s posebno slavnostjo narodna čitalnica v Črnomlju v nedeljo dne 26. t. m.

— **Slovenskemu gledališkemu društvu,** katerega namen je podpirati „Dramatično društvo“, pristopilo je do sedaj že nad 60 članov, ki so se zavezali plačevati ali mesečne ali vsakoletne doneske. Nedvomno je, da bo novemu za razvoj slovenskega gledališča toli pomembnemu društvu pri-

stopilo še več članov. Vabijo se tudi imoviti rodoljubi izven Ljubljane, katerim je na razvoju slovenskega gledališča, da pristopijo društvu, oziroma je podpirajo. Redni član društva je vsakdo, kdor plačuje vsaj jedno krono na mesec, podporni član pa vsakdo, kdor nakloni društvu kaj podpore. Doneske vsprejema „Gledališko društvo v Ljubljani.“

— **Narodna čitalnica ljubljanska** priredi svojim društvenikom v soboto dne 25. novembra 1893. l. v društvenih prostorih zabavni večer z vojaško godbo.

— **Miklavžev večer «Ljubljanskega Sokola»** bode letos 5. decembra v dvorani starega strelišča.

— **Preširnovi slavnosti** priredi dolensko pevsko društvo v Novem mestu dne 2. decembra t. l. v prostorih „Narodnega doma.“

— **Dolensko pevsko društvo v Novem mestu** ustanovilo je tamburaški zbor, ki se pridno uri in bo kmalu po novem letu nastopil v posebnem javnem koncertu.

— **Otvoritveno veselico** priredi „Bralno društvo v Sevnici ob Savi“ dne 26. t. m. s prijaznim sodelovanjem pevskega zbora čitalnice v Brežicah.

— **Četrto porotno zasedanje** pri tukajšnjem dež. sodišču prične se dne 27. t. m. Na vrsti so sledeče obravnave: Dne 27. novembra, Marija Krašna, tatvina; Ant. Blažič poboj; Valent. Podobnik, poboj. Dne 28. novembra Franc Snedic, tatvina; Gregor Lapajne spolsko posiljenje in oskrnjenje; Mih. Komar, poskušeno spolsko posiljenje. Dne 29. novembra, France Kristan in France Hribernik, težka telesna poškodba. Dne 30. novembra, France Peteani, poskušeni roparski umor; Alojzij Novak, zavratni umor. Dne 1. decembra, Jurij Ferlič, Mat. Jereb in Ožbald Olivani, goljufiga; Aleksan. Žgavec, požiganje. Dne 2. decembra, Blaž Snedic, težka telesna poškodba; Jan. Bitenc, poboj. Na vrsto pride še 5 drugih kazenskih slučajev, mej temi obravnava proti Mihaelu Uraniču in 17 tovarišem zaradi ponarejanja kreditnih papirjev.

— **Umor.** V Grabonošu pri Radgoni je dne 15. t. m. vinar Ferdinand Požegar ustrelil zaradi nekega prepira kočarja Jurja Holza, po domače Juga iz Kralovcev, in ga tako poškodoval, da je drugi dan umrl. Požegar je sprva pobegnil. Zadnje dni se je sam oglasil sodišču v Radgonu. Rekel je, da se ne kesa, ker je bil umorjenec malopridnež.

— **Velika povodenj.** Pri poslednjih povodnjah na Japonskem je 532 ljudi bilo mrtvih, 477 se jih pa še pogreša, 1772 hiš je povodenj popolnoma razrušila, 24 mostov je odneslo. 144 ladij in 194 večjih čolnov se je potopilo. Pomanjkanje je silno veliko.

— **Nesreča v Santandru.** Mnogo večja je nesreča v Santandru, nego se je sprva poročalo. Ni je hiše v celem mestu, v kateri bi kdo ne bil mrtev ali ranjen. Kolikor se je dosedaj moglo izvedeti, je nad 3000 ranjenih, nekaj nad 3000 ljudi se pa pogreša. Večina je seveda mrtvih. Inženirji pregledujejo hiše po vsem mestu. Nobena ni nepoškodovana. Blizu pristanišča še stoje od hiš le še nekateri zidovi, ki se bodo morali podreti, da se ne naredi nesreča, ker se že sami porušijo. Potapljavci slednji dan prevlečejo več mrličev iz morja, katerih ni moč spoznati. Na strehi neke hiše našli so dve nogi, ki pa nista od jednega in istega človeka. Prve dni prihajali so posebni vlaki z obvezili. Lekarničarji dajali so zdravila zastonj. Več ljudi je znorelo. Nad sto hiš je popolnoma razrušenih, ali pa vsaj toliko, da jih ni popraviti. Blizu 300 streh je odneslo. V hišah je pobilo vse steklene in porcelanaste rečij. Hišne oprave je mnogo polomljene. Nad 3 milijone frankov plačale so škode razna zavarovalna društva. Milijon škode je pri železnici, plinu, brzozjavu in električnih napravah. Seveda kdo vpraša, kam je bilo namenjenega toliko dinamita. Preiskava je pokazala, da bi se ž njim bili založili razni anarhistični klubi na Španjskem. Nameravali so

začeti svoje delovanje v večji meri. Da ni užgal se dinamit pred Santandrom, bili bi v kratkem čuli o raznih dinamitnih napadih anarhistov. Ker je bil dinamit za hudodelstvo namenjen, tudi ni bil naznanjen.

— **Visoka starost.** V Malagi dne 4. t. m. je v bolnici umrla ženska stara 112 let. Ime ji je bilo Marija Olea.

— **Samomor ali neprevidnost.** Mlada devoja Dania Jovanović, hči sekejskega načelnika v serbskem ministerstvu javnih del, je nekaj poskušala revolver svojega brata, konjiškega častnika. Pri tem se je revolver sprožil in kroglica jo je zadela v čelo in je bila takoj mrtva. Pojasnilo se še ni, ali se je poškodovala po neprevidnosti, ali se je nalašč ustrelila.

— **Siciljanski roparji.** Dva oborožena roparja sta odpeljala 24letnega sina posestnika Danne pri Girgentiju in sedaj zahtevajo 40 000 lir odkupnine.

— **Medved v loži.** V Novari je v gledališču bila družba nekega cirkusa dajala predstave. Nekega večera bilo je posebno veliko gledalcev, ker bi imel medved jezdit konja in skakati skozi obroče. Na konja se je medved res spravil, ali ko je imel skočiti, je doli pal. Medved je preskočil ograjo jahalnega prostora in hitro zbežal v neko ložo, kjer je bilo več časnika, državni pravnik, in zobozdravnik, ki so se ga seveda malo prestrašili. Medved je gospode l-pa mirno ogledaval, dokler osobe cirkusovo ni prišlo ponj, da so ga odpeljali.

— **Viharji na morji.** Poslednje dni so bili ob francoskem, belgijskem in nemškem obrežju veliki viharji, kateri so napravili mnogo škode. Več ladij se je potopilo.

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje s tem za leto 1893. osem cesar Franc-Jozefovih ustanov po 25 gld. za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske.

Prošnje naj se vpošljejo zbornici do 28. novembra t. l. in priloži naj se jim od župniškega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prositelj kaki obrt samostalno (na svojo roko) izvrševal, da zdaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog. (29—3)

V Ljubljani, dne 8. novembra 1893.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Štev. 10325.

Razglas

(32—1)

Dne 2. januarja 1894. l. ob 10. uri dopoldne vršilo se bode v deželni dvorci VI. izžrebanje 7 % obveznic kranjskega deželnega posojila.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 9. novembra 1893.

Sel. Kneipp

Visoko priporočana za ženske, otroke in bolnike.

Dobi se povsod.

Ponaredeb se naj varuje.

1/2 kile 25

Neogibno potrebno je za vsako družino
Kathreiner-jeva
Kneipp-ova sladna kava
z okusom prave kave.

Ta kava daje to prednost, da se lahko popusti tako škodljiva prava zrnata ali pa z raznimi cikorijami zmešana kava in se iz te kave naredi okusna ter zdrava in redilna pijača. — Nedosegljiva je kot do-datek k pravi kavi. (14—52)